

Maakunnallinen kyläyhdistys

Toimintakertomus 2014

Lappilaiset Kylät ry toimii kylien kattojärjestönä.

Yhdistys toimii kylien asukkaiden, kylätoimikuntien, kylä- ja asukas yhdistysten sekä Lapin maaseudun etua ajavien järjestöjen yhteistoimintaelimenä, kylä- ja asukastoiminnan kehittäjänä ja edunvalvojana. Yhdistyksen tavoitteena on parantaa Lapissa asuvien ihmisten hyvinvointia.

Yhdistys kannustaa edellä mainitun alueen asukkaita yhteistoimintaan kotiseutunsa kehittämiseksi sekä kehittää yhteistyötä yhdistyksen toiminta-alueen päättäjien ja viranhaltijoiden kanssa kylien kehittämisessä ja kylien asukkaiden hyvinvoinnin parantamisessa. Tarkoituksena on säilyttää maaseutu elinvoimaisena sekä lisätä koko seudun kehittämiseen liittyvää osaamista ja lisätä kokemusten vaihtoa toiminta-alueen osien välillä kansainvälinen yhteistyö mukaan lukien.

Lappilaiset kylät ry verkostoituu muiden vastaavien tahojen ja maaseudun kehittämisorganisaatioiden kanssa.

Yhdistystä johtaa hallitus, jonka jäsenet valitaan kolmikantaperiaatteen (kyläläiset, kunnat ja toimintaryhmät sekä muut kehittämisorganisaatiot) mukaisesti.

Lappilaiset Kylät ry:n uusi toimisto avattiin vuoden alusta Rovaniemelle, Suomen 4h- liitolta vuokrattuun huoneeseen osoitteessa Ukkoherrantie 15 b 18. Toimiston avajaiset pidettiin 5.2.

HALLINTO

Hallituskokoonpano ja jäsenten osallistuminen kokouksiin:

puheenjohtaja

Heikki Tuomi-Nikula 7/7

Varsinaiset jäsenet:

Posio/kyläedustaja

Martti Kaukua 7/7

Keminmaa/kyläedustaja

Olov-Erik Häkkinen 7/7

Tervola/kyläedustaja

Juha-Pekka Lumpus 2/7

Inari/kyläedustaja

Valtteri Huhtamalla 1/7

Ylitornio/kyläedustaja

Hilkka Lantto 1/7

Kittilä/kyläedustaja

Urho Alamaunu 7/7

Salla/kuntaedustaja

Marita Leskinen 7/7

Sodankylä/kuntaedustaja

Seppo Kaaretkoski 6/7

Rovaniemi/kuntaedustaja

Marita Ulusoy 2/2

Maarit Alikoski 1/5

Varajäsenet:

Leila Luksua 0/7

Tornio/kyläedustaja

Pertti Tervahauta 1/7

Eila Forsell 1/7

Eeva Harmanen 1/7

Pello/kyläedustaja

Satu Saukkoriipi 1/7

Paula Nevalainen 0/7

Rauni Mikkola 0/7

Pirjo Vattulainen 1/7

Kaisa Laitinen 1/7

Muut kehittäjäorganisaatiot:

– Simo Alaruikka, ProAgria Lappi 0/7

Ulla-maija Uusitalo, maa- ja kotitalousnaiset 3/7

– Hanna-Leena Talvensaari, 1/7
Pohjoisimman Lapin Leader

Anne Anttila 0/7
Outokaira tuottamhan ry

– Anna-Kaisa Wuotila, Lapin 4H 4/7

Jorma Vaara, Lapin 4H 0/7

Hallituksen kokoukset

Hallituksen kokouksia pidettiin yhteensä 7 kpl, pääosin omissa toimitiloissa, 3. kokous pidettiin kevätkokouksen yhteydessä Porotila Sirmakossa, 6. kokous syyskokouksen yhteydessä Lapland Hotel Luostotunturissa ja 7. kokous Rovaniemi Klubilla.

Kevät kokous pidettiin 12.4.2014 Rovaniemellä, Porotila Sirmakossa. Osallistujia 17.

Syyskokous pidettiin 26.10.2014 kylätoimintapäivien yhteydessä Lapland Hotel Luostotunturissa. Osallistujia 44.

Henkilöstö:

Kyläasiamies Pirjo Riskilä toimii kylien ja kylätoiminnan aktivoijana ja kehittäjänä, edistää kyläsuunnitelmien laatimista ja kylätoimikuntien rekisteröitymistä. Tiedottaa kylille tärkeistä asioista kirjeitse/ sähköisesti. Kyläasiamiehen tehtäviin sisältyi myös sihteerin tehtävät.

Tilintarkastajina toimivat Tili- ja toimistopalvelu Paula Karjalainen sekä HTM-yhteisö Tilintarkastus Procenta ky/Veikko Vaarala.

Kirjanpidon hoiti Tili- ja toimialapalvelu Satu Kokkonen.

Talous:

Lappilaiset Kylät ry:n osa-aikainen (80 %) kyläasiamies, sekä hallinnon ja muiden yhdistykselle kuuluvien asioiden hoito mahdollistuvat kylätoiminnan valtionavun sekä kuntien jäsenmaksujen turvin.

Muu rahoitus koostuu arpajaistuloista, ja jäsenmaksuista.

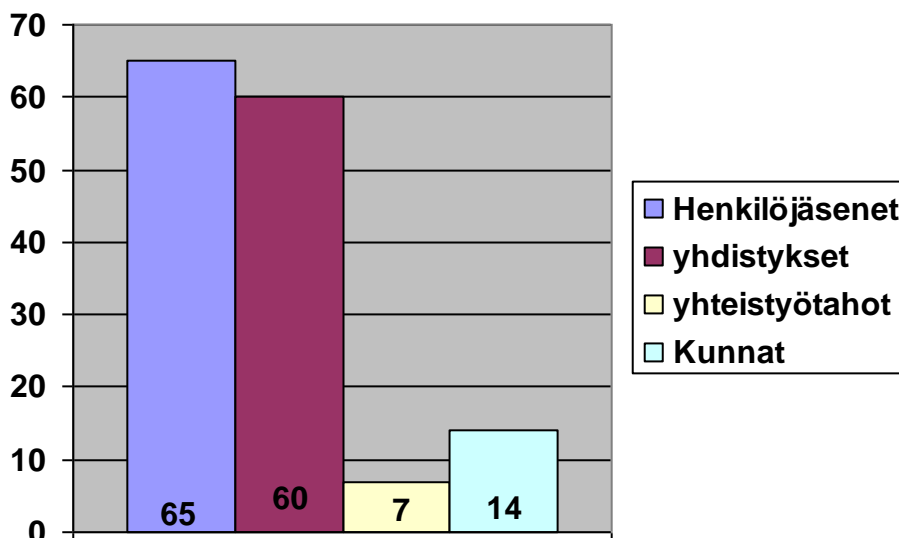
Jäsenmaksu vuonna 2014 oli 10€/henkilö, 20€/yhdistys ja yhteistyötahot

Kuntien jäsenmaksu oli porrastettuna asukasluvun mukaan 1000-2700€.

Kuntajäseniä vuonna 2014 oli Kolari, Tornio, Keminmaa, Salla, Rovaniemi, Ranua, Posio, Inari, Sodankylä, Pello, Ylitornio, Kittilä, Simo ja Tervola.

Jäsenmäärä

Yhdistyksen jäsenmäärä kasvoi 11,5 %, uusia jäseniä liittyi 13. Yhteensä jäsenmäärä on 146.

VARSINAINEN TOIMINTA

Maaseudun ja kylien kehittäminen

Toimitaan aktiivisesti kylien kehittäjäorganisaationa ja edunvalvojana

Kyläasiamies toimi neuvonantajana lakimies Tommi Siron avustuksella Kostamon kylällä, kolmen yhdistyksen toimintojen yhdistämisen suunnittelussa.

Tehdään yhteistyötä SYTY:n sekä valtakunnassa olevien kehittämissyhistysten ja maaseudun kehittämissyhistysten kanssa.

Kyläasiamies osallistui yhteistyökumppaneiden järjestämiin seminaareihin ja tilaisuuksiin.

- Suomen Kylätoiminta ry:n kyläapukoulutukseen Helsingissä 27–29.1.
- Kainuun Nuotta ry:n järjestämään Maaseudun palvelut -seminaariin Kajaanissa 31.1.
- Lapin liiton järjestämään asuinmaaseutufoorumiin Torniossa 10.3.
- Rovaniemen kaupungin aluelautakuntien suunnittelutyöpajoihin ja kylien turvallisuuspalaveriin, sekä Ranuantien aluelautakunnan ja kaupungin järjestämään Kylien kirnu-seminaariin.
- Suomen rakennerrahaston Kestävää kasvua ja työtä tilaisuuteen Rovaniemellä 9.5.
- Suomen Kylätoiminta ry:n järjestämiin valtakunnallisiin neuvottelupäiviin Tampereella 14–15.5. ja Helsingissä 26–27.11.
- Kyläasiamiesten tapaamiseen Pirkanmaalla 4-6.6.
- Hyvinvointi johtamisella onnistumisen poluille seminaariin 6.6.
- Yhteistyöllä menestystä maaseudulle tilaisuuteen Yli-lissä 6.10.
- Hama- seminaariin (YTR) Rovaniemellä 31.10.
- Omavarainen Lappi maaseutuseminaariin Rovaniemellä 4.11.
- Yhteistyöpalaveri Pohjoisten maakuntien (Lappi, Kainuu, Pohjois-Pohjanmaa, Keski-Pohjanmaa ja Etelä-Pohjanmaa) kanssa Kannuksessa 21–22.11.
- Aluehallintoviraston järjestämään kahvitilaisuuteen 11.12.

Puheenjohtaja piti juhlapuheen Kairalan kyläjuhlassa 12.7. ja itsenäisyyspäiväjuhlassa Hirvaalla 6.12.

Hanke- ja työryhmätyöskentely

Lappilaiset Kylät ry osallistui erilaisiin työryhmiin ja hankkeiden ohjausryhmiin.

Ohjausryhmät:

- Maisemat ruotuun -hanke, Lapin ELY (kyläasiamies)
- Kymmenen virran maa -hanke, Lapin liitto (Juha-Pekka Lumpus)
- Tolokun kylät -hanke, Peräpohjolan kehitys (kyläasiamies)
- Lapin järjestö rakenne ja oppilaitosyhteistyö hankkeet, Lapin sosiaali- ja terveysturvayhdistys (kyläasiamies)

Työryhmät joiden toimintaan Lappilaiset Kylät ry osallistui:

- Maaseututyöryhmä
- Sisäisen turvallisuuden toimeenpano-ohjelma
- Lapin järjestöstrategian kirjoitustyöryhmä
- Lapin järjestöneuvottelukunta
- Vapepan maakuntatoimikunta

Työpajat:

- Lappisopimus työpaja
- hyvinvoiva Lappi työpaja

Yhteistyö muiden maaseudun kehittämishankkeiden kanssa:

- SPR:n Järjestöt kylässä hankkeen kanssa järjestettiin hyvinvointi ja turvallisuusilta Sodankylän Kieringissä.
- Simon kylille järjestettiin kylien turvallisuusilta 13.3. yhteistyössä MPK:n ja Simonkylän kyläyhdistyksen kanssa. Mukana oli myös poliisi ja pelastuslaitos.
- Kyläasiamies osallistui Outokaira tuottamhan ry:n Meän kylät 2 hankkeen loppuseminaariin ja Outokairan kyläpäiville Pelloon, sekä Peräpohjolan kehitys ry:n tolokun kylät – hankkeen opintomatalle Kittilän kyliin.
- Lapin liiton kymmenen virran maa- ja Peräpohjolan kehitys ry:n tolokun kylät- hankkeiden kanssa toteutettiin Peräpohjolan kehitys ry:n alueella Innostu ja Innosta -haaste kampanja, jonka tarkoituksena oli innostaa kyliä toiminnassa ja kehittämisessä.
- Outokaira tuottamhan ry:n alueen kyläneuvostojen yhteistapaamisen järjestäminen yhdessä Lapin liiton kymmenen virran maa- ja Meän kylät 2 hankkeiden kanssa Tornioon.
- Kylien lähipalveluiden ja osuuskuntatoiminnan kehittämiseen osallistuttiin Posiolla, Ranualla ja Rovaniemellä.
  - Posiolla yhteistyössä Lapin liiton Kymmenen virran maa -, AVI:n Arjen turvaa kunnissa - ja Posion kunnan Palveluja ja pienyrittäjyyttä kylille hankkeiden, sekä Koillismaan Leader ry:n kanssa järjestettiin aiheeseen liittyen kaksi yhteistyöpalaveria, sekä lähipalvelut seminaari 5.9. ja osuuskunta info 30.10.
  - Ranualla yhteistyötä tehtiin Lapin liiton kymmenen virran maa -, Peräpohjolan Kehityksen tolokun kylät - hankkeiden kanssa osallistamalla tolokun palveluja kylille 18.6., sekä kahteen osuuskuntapalaveriin.
  - Rovaniemellä lähipalveluiden ja osuuskuntatoiminnan tiimoilta osallistuttiin osuuskuntainfoon 11.6. ja 30.11. sekä oltiin mukana asiaa kahdessa käsittelevässä Rovatokka ry:n hallituksen kokouksessa asiantuntijana
- Lappilaiset Kylät ry, Lapin liiton Kymmenen virran maa – hanke, Peräpohjolan kehitys ry:n Tolokun kylät – hanke, Rovaniemen kaupungin asukastoiminta ja Koillismaan Leader ry:n yhteishautomo – hanke järjestivät yhteistyössä opintomatkan Kainuuseen. Tarkoituksena oli tutustua kylien palveluiden tuottamiseen ja työllistämiseen esim. osuuskuntamallilla.
- Kyläasiamies osallistui Lapin liiton Kymmenen virran maa hankkeen järjestämään kyläviestintä työpajaan Rovaniemellä 18.11. Työpaja oli jatkoa kylätoimintapäivillä pidettyyn viestintätyöpajaan.
- Teemaverkostojen tapaaminen Sodankylässä 24.11. Lappilaisten järjestöjen yhteisen työskentelyn tuloksena järjestöstrategiaprosessin aikana tunnistettiin tarve yli järjestörajojen yhdistää voimavaroja kolmen teeman ympärillä; 1) viestinnän ja 2) tiedontuotannon kehittämisen ja 3) järjestöalojen/-keskusten toiminnan vahvistamisen osalta.

Kuntien ja kylien yhteistyön edistäminen

Järjestetään kokouksia ja seminaareja:

Kevätkokouksen yhteydessä järjestettiin yhteistyössä Lapin liiton Kymmenen virran maa-hankkeen kanssa miniseminaari kylien palveluista, Porotila Sirmakossa 12.4. Alustajina seminaarissa oli Veli-Matti Karppinen Kainuun Nuotta ry:stä, sekä Juhani Nenonen Suomen Kylätoiminta ry:n kyläapu -hankkeesta.

Osallistutaan kyläneuvostojen toimintaan ja perustamiseen:

Kyläasiamies osallistui kyläneuvostojen kokouksiin Torniossa, Sodankylässä, Ranualla, Pellossa ja Posiolla sekä kaupungin järjestämiin kyläiltoihin Kemijärvellä. Kolarissa pidettiin kyläneuvoston perustamiskokoukset loka-marraskuussa.

Koulutus-, neuvonta- ja tiedotustilaisuuksien järjestäminen

Järjestetään kylätoimikuntien rekisteröinnin neuvontaa.

Kylätoimikuntien rekisteröinnin neuvontaa järjestettiin kolmelle kylälle. Rovaniemen Perttauksessa ja Lohinivassa perustettiin kyläyhdistys ja Sallan Ahvenselässä asia on vielä kesken.

Järjestetään kylätoimintapäivät:

Lapin 26. kylätoimintapäivät pidettiin Luostolla 25–26.10. Päivien teema kylien viestintä ja medianäkyvyys innosti 121 kylätoimijan miettimään kylien viestintää ja markkinointia sekä sähköisten työkalujen hyödyntämistä kylätoiminnassa.

Sunnuntain Juhlapuheen piti maakuntajohtaja Mika Riipi.

Kylien yhteistyöelimenä toimiminen

Tiedotetaan Lappilaiset Kylät ry:n toiminnasta.

- Tiedotettiin Lappilaiset Kylät ry:n roolista ja toiminnasta facebook- ja nettisivuilla.
- Maailmankylät tapahtumassa Ylitornion Kantomaanpäässä esiteltiin Lappilaiset Kylät ry:n toimintaa Maailman mahtavimmassa kauppa-autossa.
- Omavarainen Lappi seminaarissa oli Lappilaiset Kylät ry:n esittelypöytä.
- Lappilaiset Kylät ry näkyi vuoden aikana useissa lehti-ilmoituksissa, joista osan maksoi Lapin liiton kymmenen virran maa- hanke.
- Juttuja ja haastatteluja tiedotusvälineistä julkaistiin esim. innostu ja innosta kampanjasta ja kylätoimintapäivistä.

Tiedotetaan kylille ajankohtaisista asioista.

- Tiedotettiin kylille ajankohtaisia asioita sähköpostilla ja marraskuussa aloitettiin sähköisen kylätiedotteen julkaiseminen.
- Perinteinen kyläkirje julkaistiin kaksi kertaa, keväällä ja syksyllä.
- Kyläasiamies kirjoitti Peräpohjolan kehitys ry:n tiedotuslehteen kylien turvallisuudesta. (Elävät jokivarret tiedotuslehti 2014)
- Puheenjohtaja kirjoitus ”Lapin lämpimänä pitäjät” julkaistiin Poromies lehdessä 6/2014.

Edistetään laajakaista-asioiden eteenpäin menoa maakunnassa

- Valokuituiltoja järjestettiin yhdessä Kuitua Etelä- ja Länsi Lappiin – hankkeen kanssa Rovaniemellä Sinetässä ja Meltauksessa, sekä tiedotettiin laajakaista hankkeiden toiminnasta kylille.

- Puheenjohtaja osallistui Kinisjärvi/Vuoman valokuitujuhlaan 25.4.
- Kyläasiamies osallistui Laatu verkkoon seminaariin 28.5. ja Lapin laajakaista hankkeiden loppuseminaariin Levillä 25.11.

Toimitaan yhteistyöelimenä muiden kehittäjäorganisaatioiden ja kylien välillä

2014 tiedotteita välitettiin kylille seuraavien yhteistyökumppaneiden puolesta:

- Kemijoen vesiensuojeluyhdistyksen jätevesihanke
- Ely-keskuksen maisemat ruotuun- hanke
- SPR:n järjestöt kylissä hanke
- Lapin liiton järjestöstrategia- hanke
- Suomen Kylätoiminta ry
- Lapin liitto maakuntakaavan valmistelu
- Radioamatöörit, lupavapaiden radiotaajuuksien käyttö poikkeusolojen viestinnässä.
- Sallagate hankkeen tiedotus internetkoulutuksesta Itä-Lapin kylille.
- Kantomaanpään kyläyhdistys, maailmankylätapahtuma
- Peräpohjolan Kehitys ry:n Tolokun kylät hankkeen koulutuksista ja opintomatkoista kylille.
- Kylät ja koulut hanke, kylien ja koulujen välisen yhteistyön kartoittaminen ja kehittäminen.
- Rovatokka ry

Lausuntojen antaminen

Tehtiin kannanottoja ja julkilausumia

- Julkilausuma lehtien jakelun turvaamisesta 22.1.
- Julkilausuma metsähallituslaista 12.3.
- Julkilausuma lukioverkon alasajosta 27.10

Julkilausumat löytyvät nettisivuilta <http://lapinkylatoiminta.lappi.fi/13>.

Jäsenyhdistysten tukeminen

Edesautetaan kylien ja kylille tärkeiden asioiden näkyvyyttä tiedotusvälineissä.

- Radio Suomen kylillä sarjaan esitettiin Songan kylää Rovaniemeltä. Ohjelma esitettiin radiossa 9.8. ja sen voi kuunnella Yle areenassa: <http://areena.yle.fi/radio/1917142>.
- Lapin radiolle esitys Kuloharjun kylätalon toiminnasta joka kuultiin radiossa 5.2. http://yle.fi/uutiset/kuloharjun_kylakauppa_porskuttaa_vastavirtaan/6309032.
- Etsittiin kyliä Lapin yliopiston palvelumuotoilukurssin ”hyvä elämä kylissä” –hankkeelle. Neljä Kemijokivarren kylää; Rovaniemeltä Oikarainen, Hirvas ja Autti sekä Kemijärveltä Juujärvi lähtivät mukaan.

Muu toiminta

Valittiin Vuoden Lappilainen kylä ja Vuoden Lappilainen kyläteko sekä palkittiin aktiivisia kylätoimijoita.

Vuoden kylä: Kaukonen, Kittilä

Vuoden Lappilainen kyläteko: Sattasen kyläseura ry, Sodankylä

Hopeinen ansiomerkki: Marita Ulusoy, Rovaniemi ja Kari Tallavaara, Pelkosenniemi

Pronssinen ansiomerkki: Olli Mikkola, Salla ja Harri Ylisaukko-oja, Pello

Kylätoiminnan organisaatiokaavio

Valtakunnallinen taso

maakunnallinen taso

kunnallinen taso

paikallinen taso

